

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O`RTA MAHSUS TA`LIM
VAZIRLIGI

KATTQO`RG`ON IQTISODIYOT KOLLJI

INNAVATSION TA`LIM TEXNOLOGIYALARI

“Tasdiqlayman”

O`quv ishlari bo`yicha
direktor o`rinbosari

Xolmuxammedova Z.N.

“ ____ ” _____ 2013 y

FAN: DASTURIY TA`MINOT
MUALLIFLIK TA`LIM TEXNOLOGIYASI

MAVZU: HUIJATLARNI AVTOMATIK QAYTA ISHLASH
DASTURLARI

O`qituvchi: Xamraev R.J

Kattaqo`rg`on -2013

O`quv mashg`ulotida ta`lim texnologiyasi modeli

Mavzu: Hujjatlarini qayta ishlash dasturlari

Vaqt: 90 minut	Talabalar soni: 15 ta
O`quv mashg`ulotining shakli va turi	Nazariy, amaliy mashg`ulot
O`quv mashg`ulotining tuzilishi	1. Ma`lumotlarni turlari va ularni kompyuterga kiritish usullari</li><li>2. Ma`lumotlarni skanerlash 3. MA`lumotlarni avtomatik qayta ishlash dasturlari</li><li>4. ABBYY FineReader dasturi va uni o`rnatish 5. Adobe Finereaderda hujjatlar bilan ishlash
O`quv mashg`uloti maqsadi	Talabalarda mavzuga doir bilim va ko`nikmalarni, mustaqil ishlash qobiliyatlarini shakllantirish
Pedagogik vazifalari: 1. Ma`lumotlarni turlari va ularni kompyuterga kiritish usullari o`rgatadi 2. Ma`lumotlarni skanerlash usullarini ko`rsatadi 3. Ma`lumotlarni avtomatik qayta ishlash dasturlari haqida tushuncha beradi</li><li>4. Abode FineReader dasturini o`rnatishni ko`rsatadi</li><li>5. Adobe Finereaderda hujjatlar bilan ishlashni o`rgatadi	<p>O`quv faoliyati natijalari:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Ma`lumotlarni turlari va ularni kompyuterga kiritish usullari ko`rishadi va yozib oladilar</li><li>2. Ma`lumotlarni skanerlash usuli algortimini yozib oladilar 3. Ma`lumotlarni avtomatik qayta ishlash dasturlari haqida eshitadilar va namoyishni ko`radilar 4. Abode FineReader dasturini o`rnatadilar 5. Adobe Finereaderda hujjatlar bilan ishlashdilar
Ta`lim usullari	Ma`ruza, tezkor savol javob, aqliy hujum, klaster, baliq skeleti, amaliy ish
Ta`lim shakli	Jamoaviy, gurux
Ta`lim vositalari	Ma`ruza matni, texnika vositalari (kompyuter, kodoskop)
Ta`lim berish sharoiti	Kompyuter o`quv xonasi
Monitoring va baholash	Og`zaki so`rov: tezkor so`rov, aqliy hujum Yozma so`rov: katochkalar

Mavzuning texnologik xaritasi

Ish bosqichlari va vaqti	Faoliyat	
	Ta'lim beruvchi	Ta'lim oluvchilar
1-bosqich. O`quv mashg`ulotiga kirish (10 daqiqa)	1.1. Mavzuning nomi, maqsad va kutilayotgan natijalarni yetkazadi. Mashg`ulot rejasi bilan tanishtiradi. 1.2. Mavzu bo`yicha asosiy tushunchalarni, mustaqil ishlash uchun adabiyotlar ro`yxatini aytadi. 1.3. O`quv mashg`ulotida o`quv ishlarini baholash mezonlari bilan tanishtiradi (1-ilova)	Tinglaydilar, yozib oladilar Aniqlashtiradilar, savol beradilar
2-bosqich Asosiy (60-daqiqa)	2.1. Tezkor so`rov, savol-javob, tarqatma materiallar orqali bilimlarni faollashtirish (2-ilova). 2.2. Amaliy mashg`ulotining rejasi va tuzilishiga muvofiq ta'lim jarayonini tashkil etish bo`yicha harakatlar tartibini bayon etadi (3-ilova) 2.3. Kompyuterda hujjatlarni qayta ishlash mavzusini yanada mustahkamlash uchun amaliy ish bajaradi va algoritmnini ko`rsatadi. (4-ilova)	Javob beradilar Yozadilar. Guruhlarda ishlaydilar, taqdimot qiladilar, savollarga javob beradilar. Amaliy ish bajaradilar
3-bosqich Yakuniy (20 daqiqa)	3.1 Dastur o`rnatishni ko`rsatadi. (4-ilova) 3.2.Fine Readerda hujjatlarni skanerlash usullarini ko`rsatadi (3-ilova) 3.3. Aqliy hujum savollari bilan darsni mustahkamlaydi (4-ilova) 3.3.Uyga vazifa beradi va baholaydi	O`z-o`zini, o`zaro baholashni o`tkazadilar. Savol beradilar Topshiriqni yozadilar.

Texnologik xaritaga ilovalar

1-ilova

O'quvchilarning faolligi va bergan javoblariga qarab 3 baldan 5 balgacha baholanadi.

Baholash mezonlari

0-55% - 2- baho
56%-70% -3 – baho
71%-85%-4-baho
86-100% - 5 baho

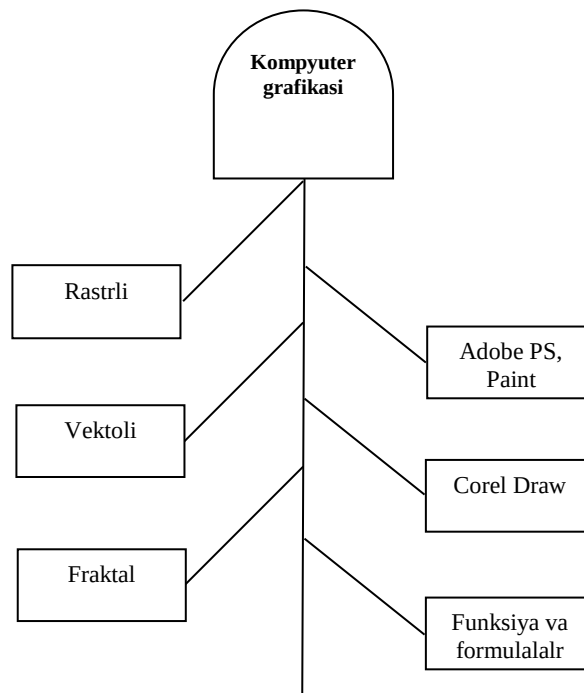
2-ilova

Aqliy hujumda

1. Kompyuter grafikasi nima?
2. Rastrli grafika nima va rastr turshnchasi
3. Vektorli grafika nima?
4. Rastr va vektorli grafikaning afzalliklari va kamchiliklari
5. Kompyuter grafikasi dasturlari

3-ilova .

Kompyuter grafikasi uchun BALET SKELETI

3-ilova

Hujjatlarini qayta ishlash dasturlari

Hozirgi kunda hujjatlar bilan ishlashda ularni kompyuterga qayta ishlashti avtomatlashtirish va ularni tanib olish texnologiyasiga keng e'tabor qaratilgan. Hujjatlarni kirirtish uchun ulani optic tanish yo'li bilan kompyuterga kiritish usuli ishni ancha engillashtiradi. Buning uchun maxsus dasturlarda foydalaniladi. Shunday dasturlardan biri ABBYY FINE READER dasturi hisoblanadi.

Bu dastur oqrali hujjatlarin 2 xil yo'l bilan kompyuterga o'qib kitritib olsh mumkin bo'ladi.

1 usul: Skaner orqali hujjatlarni kompyuterga skanerlash yo'li bilan, bunda skaner kerak bo'ladi

2-usul: Fayllarni o'qib olib skanerlash yo'li bilan, bunda tasvirga tushurib olingan fayllar orqali tanib olish amalga oshiriladi

Fine Reader dasturi 4 bosqichda huijjatlari kompyuterga o'qib kirgizish yo'lini amalga oshiradi:

- 1- Skanerlash (skaner yoki fayldan o'qish)
- 2- Tanib olish (tekst, jadval yoki rasmlı ma'lumotlarini aniqlash)
- 3- Tekshirish (ma'lumotlarni tekshirish va to'g'rilash)
- 4- Saqlash (kerakli formatda hujjatni saqlash)

4-ilova ABBYY Fine READER dasturini o'rnatish algoritmi

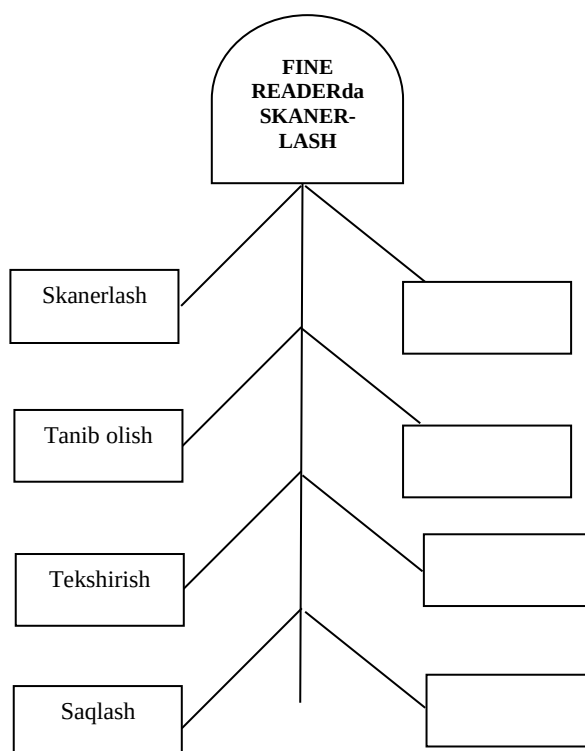
1. "Moy kompyuter" dasturi ishga tushiriladi
2. D: disk tanlanadi
3. "Dasturlar" papkasi(katalogi) ga o'tiladi
4. Fine Reader dasturi topiladi
5. Fine Reader dasturini o'rnatish uchun uchun, dasturni tanlab ENTER tugmasini bosamiz va dastur o'rnatilishini kutamiz
6. ИYCK asosiy menyusiga kiramiz

7. Programmalar bo`limidan Fine Reader dasturini topamiz
8. ABBYY Fine Reader dasturini bosib ishga tushiramiz.

5-ilova MUSTAHKAMLASH uchun AQLIY HUJUM savollari

1. Hujjatlarni avtomatik o`qib olish nima uchun kerak ?
2. Optik o`qish dastrularini vazifasi
3. Fine Reader qanday dastur va u necha xil usulda ishlaydi?
4. Fine Reader da hujjatlar necha bosqichda o`qib olinadi?
5. Dasturni o`rnatish algoritmini ayting
6. Dasturni ishga tushirish algoritmini ayting

6-ilova . Fine Reader dasturi uchun BALET SKELETInI to`ldiring

7-ilova Adabiyotlar ro`yxati

1. Sh.Razzoqov “Kompyuter grafikasi “
2. Google.ru, Yandex.ru saytlari
3. Yo`ldashev “Informatika”